

CONTACT

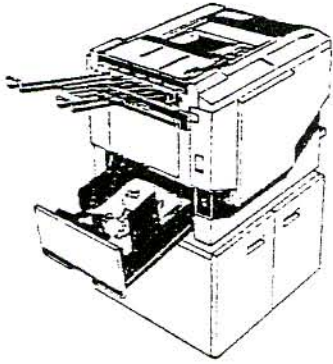
BLAD

71

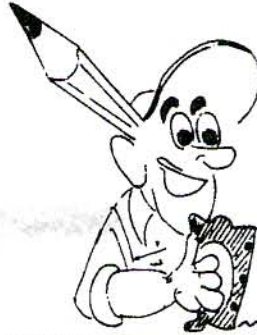
juni 97

**VOOR AL UW KOPIEER- EN BINDWERK
STICHTING ALLE - R - HANDE**

Dr. Kuiperstraat 4, 2991 GB Barendrecht
Tel. 0180 - 61 15 54

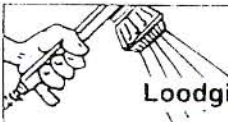
- Vervaardigen van ramen, deuren en kozijnen.
- Verzorgen van enkel- en dubbelglas.
- Inbraak preventie.
- Isolatie.

A. GROENEVELD

ONDERHOUDS - TIMMERBEDRIJF

Werkplaats:
Achterzeedijk 57
2992 SB Barendrecht
Tel. 0180 619685

Voordijk 359
2993 BB Barendrecht
Tel./Fax 0180 611183

**Loodgieter en Installatiebedrijf
Ton Blinde**

Leveren en plaatsen van badkamers en keukens
• sanitair • douche- en badschermen
• reparatie • onderhoud • watervoorzieningen
Devel 10 - 2991 RB Barendrecht - Tel. 01806-15096

**VIJFVINKEL
SCHOENEN
SPORTSHOP
SCHOENREPARATIE**

MIDDENBAAN 98 2991 CT BARENDRECHT TEL. 0180-613221

Second Hand project
Kinder/Dameskleding
't Trefpunt (1e etage)
Dr. Kuiperstraat 4
Barendrecht

Tel.: 0180 - 61 15 54

Open ma t/m vr. 09.00 - 13.00 uur

Stichting Alle-r-hande

Werkprojecten

LOONBEDRIJF

W.M. GROENENBOOM

*Gespecialiseerd in
onderhoud van sloten e.d.*

Voordijk 267 - 2992 AL

BARENDRECHT 0180 612617

**De warmste bakker
van Barendrecht**

MOOYAART

Doormanplein 4 0180-612619

Het Contactblad wordt mede gesteund door:

GEBR. KRAAIJEVELD BV Koedood 4a 2993 AL Barendrecht

VELO BEHEER BV Postbus 27 2990 AA Barendrecht

Al meer dan
100 jaar
bij de Watertoren

Contactblad

kwartaaluitgave van de Historische Vereniging Barendrecht

negentiende jaargang

verschijnt in maart, juni, september en december

Redactie

W. van Helden
tel. 0180 611970

B. Schooljan
tel. 0180 619658

Inhoud

nummer 71

B. Wouda

**Een fundering nabij de haven
van Heerjansdam**

1

Verenigingsnieuws

– Verslagen en mededelingen

10

Redactieadres

Korianderhof 3
2991 HD Barendrecht

De kopij voor het maart-, juni-, september- en decembernummer dient uiterlijk op respectievelijk 15 februari, 15 mei, 15 augustus en 15 november op het redactieadres te worden ingeleverd.

Overname van artikelen is alleen toegestaan met bronvermelding na overleg met de redactie.

ISSN 0169 – 5460

Op de omslag:

De blootgelegde fundering, restant van een stoomvlasmolen bij de grens met Heerjansdam. Zie p. 1 –

Foto B. Wouda

EEN FUNDERING NABIJ DE HAVEN VAN HEERJANSDAM

B. Wouda

In april 1997 zijn bij graafwerkzaamheden op een bouwterrein te Barendrecht, gelegen ten westen van de haven van Heerjansdam, oude fundamenten blootgelegd. Omdat er in de zware fundering twee kokers te zien zijn en het geheel in de onmiddellijke nabijheid van open water ligt, zijn die kokers meteen in verband gebracht met stromend water. Er is zelfs beweerd dat het de restanten van een middeleeuwse sluis zijn, hetgeen op 24 april in een tweetal nieuwsbladen is gepubliceerd (Rotterdams Dagblad alsmede het Reformatorisch Dagblad).

Deze speculaties zijn onmiddellijk door anderen tegengesproken. Zij opperden dat het om de restanten van een negentiende-eeuws industrieel erfgoed zou gaan (Rotterdams Dagblad van 25 april alsmede het Reformatorisch Dagblad van 30 april). Een samenvattend geheel is in het plaatselijke huis-aan-huis-blad weergegeven (De Schakel van 1 mei).

Nader onderzoek moest over zowel de datering alsook de functie van het bouwwerk duidelijkheid verschaffen. Hieronder treft u de eerste resultaten van dat onderzoek aan, zoals die door schrijver dezes op 27 mei 1997 bekend gemaakt zijn (Rotterdams Dagblad).

Archiefonderzoek heeft uitgewezen dat de recentelijk blootgelegde fundatie ten westen van de haven van Heerjansdam de restanten zijn van de in 1866 gelegde fundering van het ketelhuis van een stoomvlasmolen, dat is een zwingelmolen welke door stoom werd aangedreven. Het zwingelen zelf is het bewerkingsstadium waarbij de kleine aanhangende houtdeeltjes van vlasvezels worden verwijderd. Oorspronkelijk ging het om een industrieel complex bestaande uit een ketelhuis, fabriek en schoorsteen alsmede twee arbeidershuisjes. In die twee huisjes is later een café gevestigd dat, volgens mondelinge overlevering, vóór de tweede wereldoorlog door brand geheel is verdwenen.

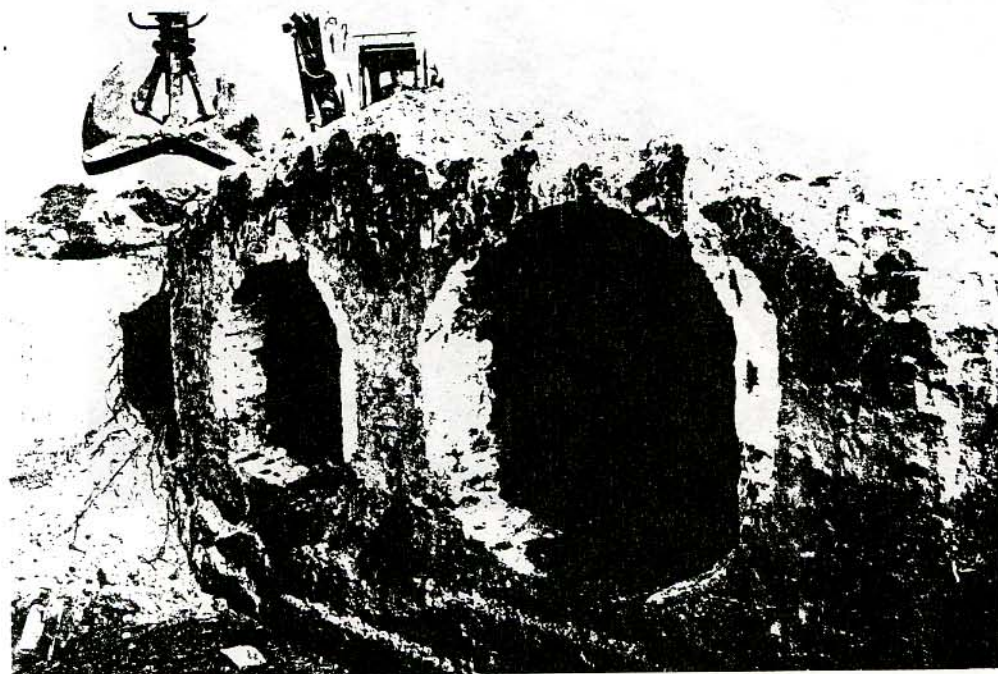
Het geheel is ontworpen door de Rotterdamse architect A. Willem van Dam, in opdracht van zijn plaatsgenoot Etienne Elie Saint Martin, en gebouwd onder leiding van de bouwopzichter Hendrik Oosthoek, die eveneens uit Rotterdam afkomstig was.

Gewapend met deze kennis kunnen wij een aantal vragen beantwoorden.

Deze buitendijkse locatie — in de nabijheid van Heerjansdam en met een korte waterverbinding met de Oude Maas — is zeer geschikt voor industriële activiteiten.

Omdat de heer Saint Martin zijn kostbare buitendijkse kapitaalgoederen tegen eventuele

hoge waterstanden wenste te beschermen was plaatselijk het terrein opgehoogd. Daarbij ging de architect uit van de hem bekende hoogste waterstand, die van 1825. Het peil dat het buitenwater toen had bereikt is ook op zijn tekening weergegeven. Voorts was er voor het ketelhuis een extra zware fundatie nodig om de twee stoomketels te kunnen dragen.

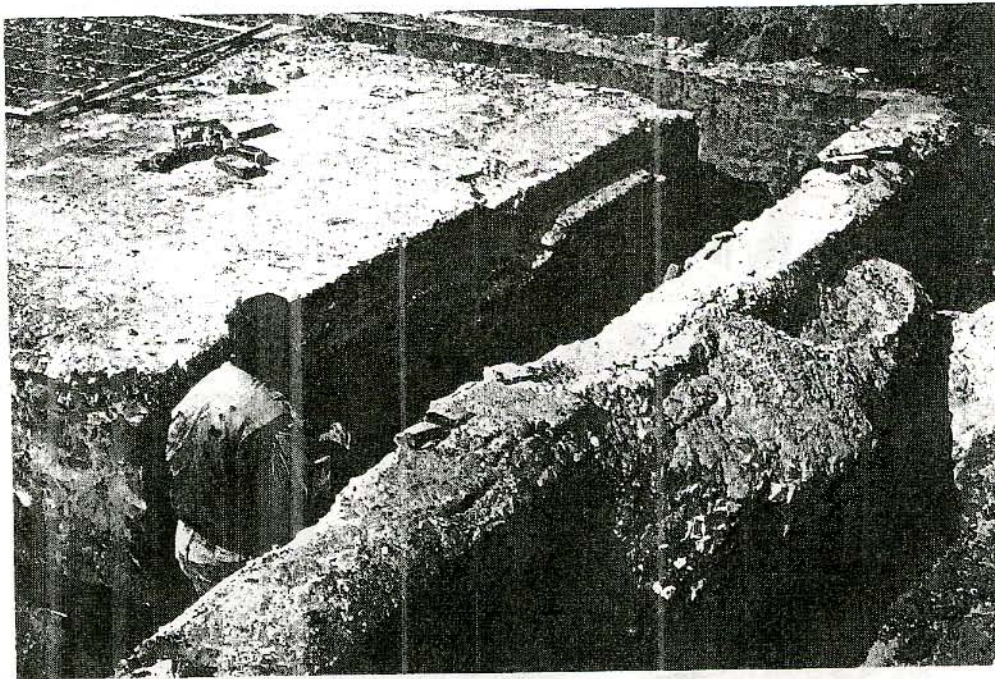

Geen middeleeuwse sluis, maar wat nog rest van het fundament van het ketelhuis — Foto B. Wouda

Ten noorden van het ketelhuis stond een schoorsteen. Vandaar dat wij nu nog, in de noordermuur, een eerste aanzet van een ronding, een soort gewelf, kunnen zien. De architect Van Dam had in de oostelijke muur een sleuf en een steunbeer gepland. Ook deze zijn nu nog te aanschouwen.

Bij het opmeten en intekenen van het terrein hebben medewerkers van het Bureau Oudheidkundig Onderzoek van gemeentewerken Rotterdam (BOOR) geconstateerd dat enkele losse bakstenen, die ter hoogte van het afgebrande café zijn aangetroffen, corresponderen met die van het opgegraven fundament. Daaruit mag men concluderen dat die twee bijbehorende arbeidershuisjes van het zelfde materiaal waren opgetrokken.

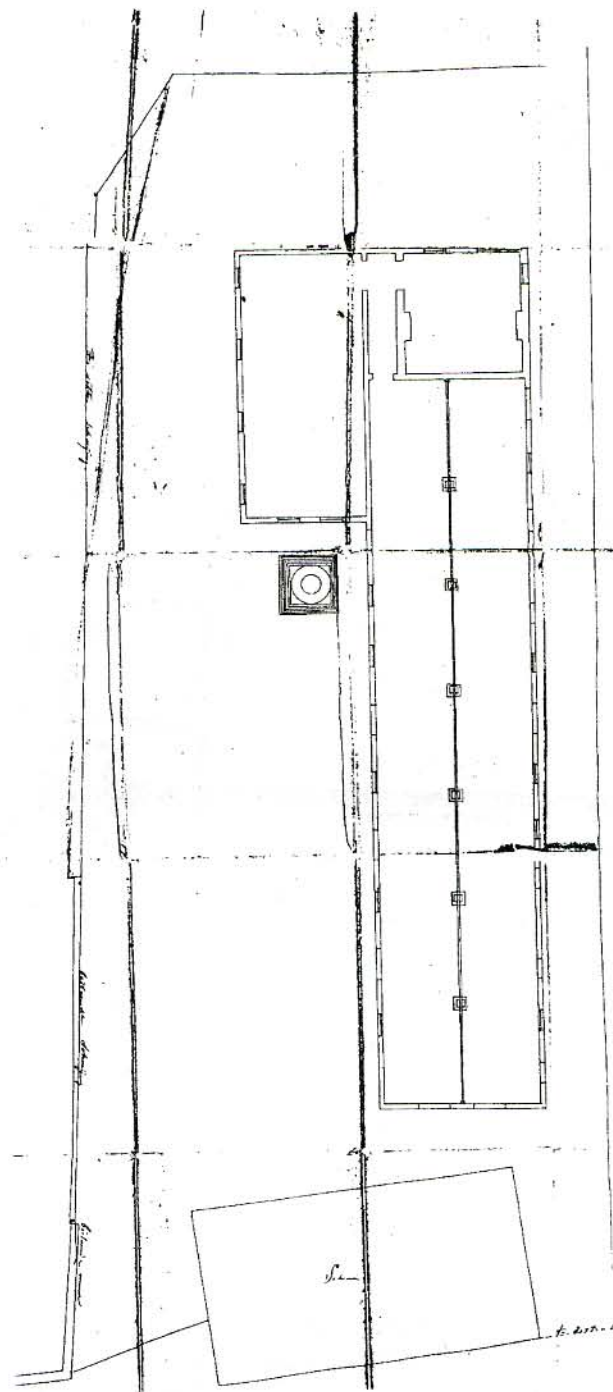
Dat deze stoomvlasmolen te Heerjansdam zo onbekend is komt waarschijnlijk omdat de fabriek geen lang leven is beschoren geweest. Zo werd het terrein reeds in 1872 door de dan in Amsterdam woonachtige Saint Martin aan jonkheer Gustaaf Steengracht te Den Haag verkocht. Het betrof toen een perceel open grond met de fundamenten van een stoomfabriek, ketelhuis, machinekamer en schoorsteen, benevens dijk en water, alles

Nader onderzoek om meer over het bouwwerk
te weten te komen — Foto B. Wouda

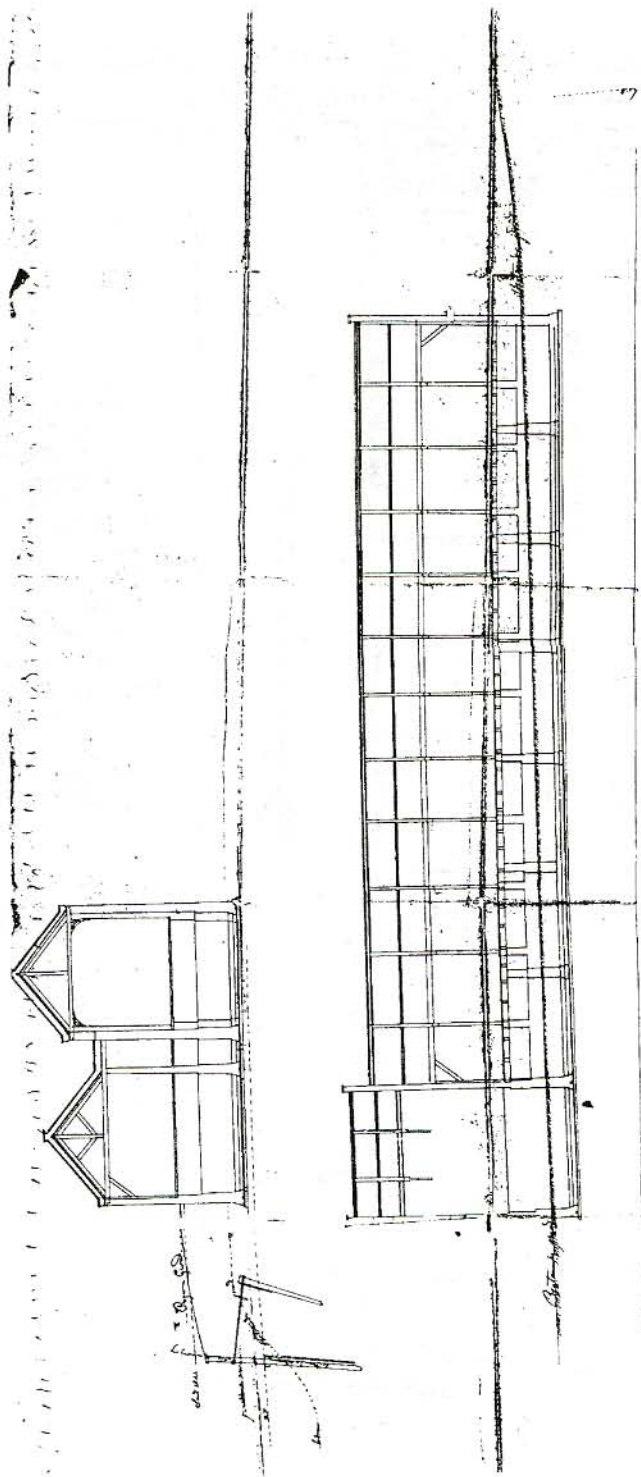
staande en gelegen te Oost-Barendrecht, buitendijks aan de haven van Heerjansdam. De kadastrale omschrijving luidde toen: sectie D nr 1541, boomgaard en schuur, groot 35,75 aren.

2. De door architect Van Dam vervaardigde plattegrond

Op deze tekening is het zuiden boven. Geheel onder staat een dan reeds bestaande schuur. Links zien we de bestaande schoeiing en bestaande muur welke de haven van Heerjansdam markeren. Vlak boven het midden staat de schoorsteen. Daarboven het ketelhuis met aan de rechterkant (d.i. de westzijde) een steunbeer. Aan de linkerzijde zien we een vrij lange fabriekshal.

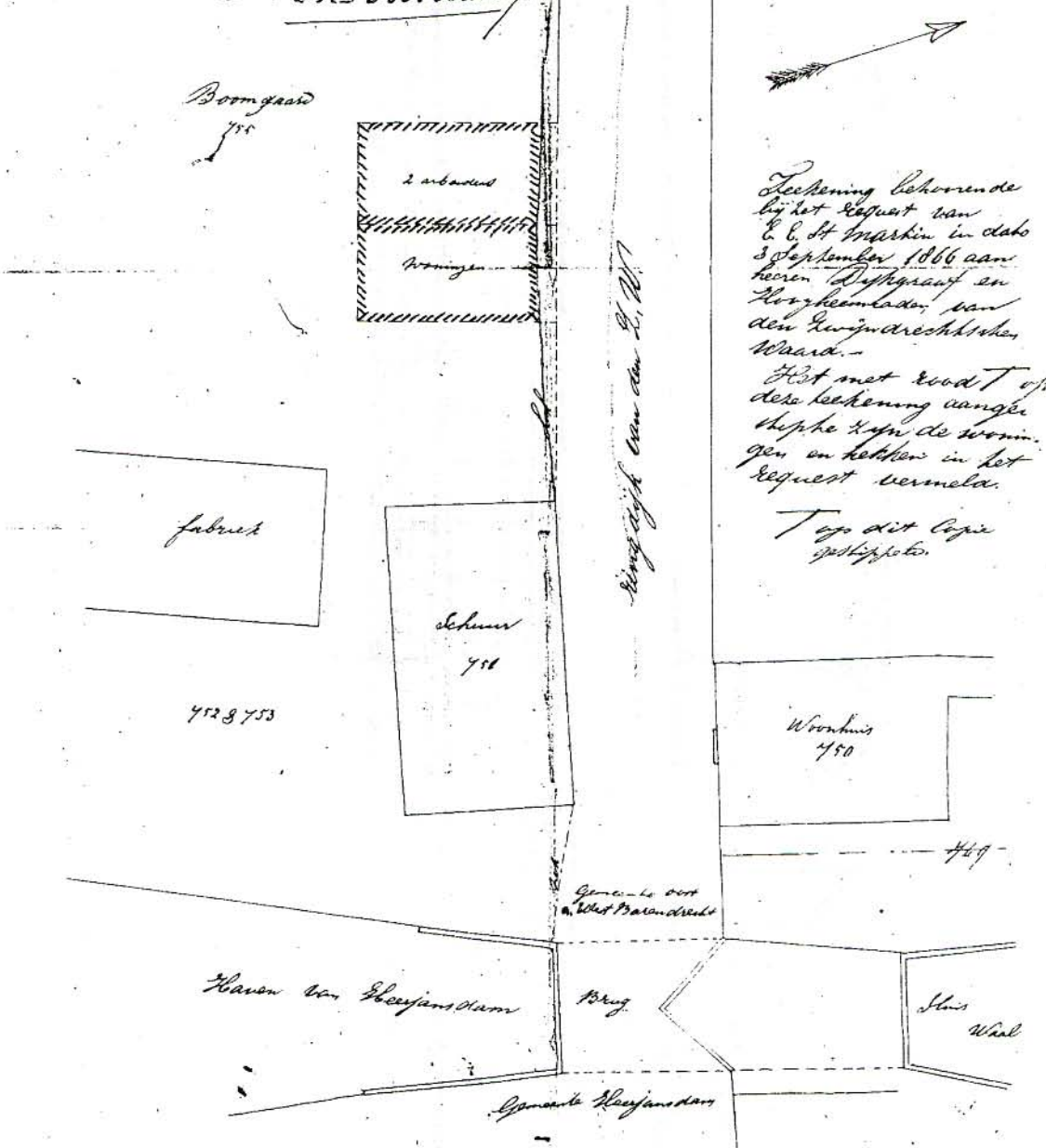
3. De door architect Van Dam vervaardigde doorsneden

Het linker (bovenste) deel van de tekening is een dwarsdoorsnede waarop links (aan de oostzijde) de beschoeiing van de haven van Heerjansdam, in het midden het ketelhuis en rechts (aan de westzijde) de fabriek staat afgebeeld. Op het rechter (onderste) deel van de tekening is de lengtedoorsnede van de fabriek zichtbaar.

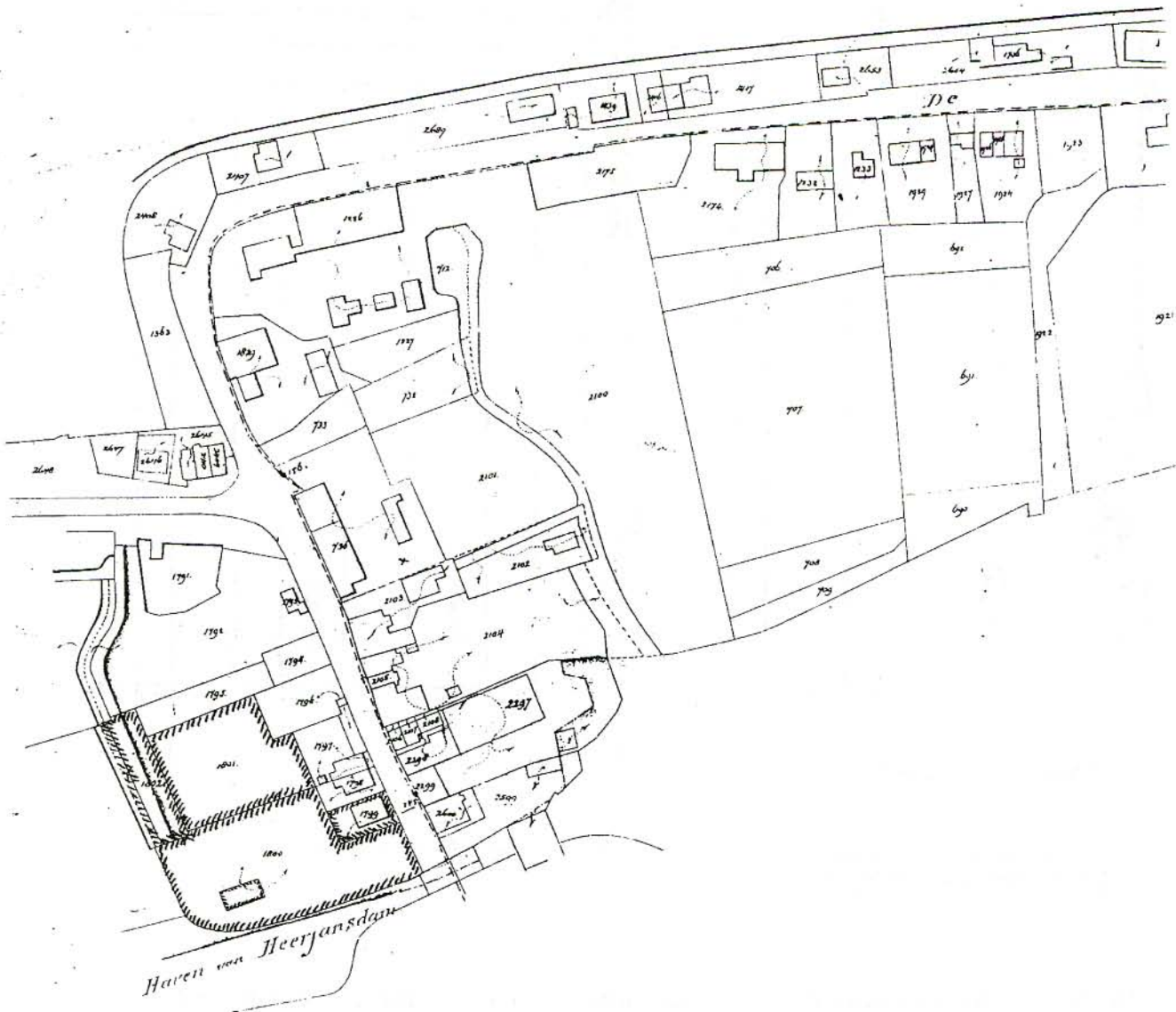
4. Situering van de twee arbeiderswoningen

Beknopt by het rekest van den Heer E. C. St. Martin vermeld te Rotterdam in dato den 5 den September 1866.
 De desbetreffende Permissie is toegevoegd by het Hoogverreedschap van den
 Zoonvreesachtigen Heer
H. G. Bibbels

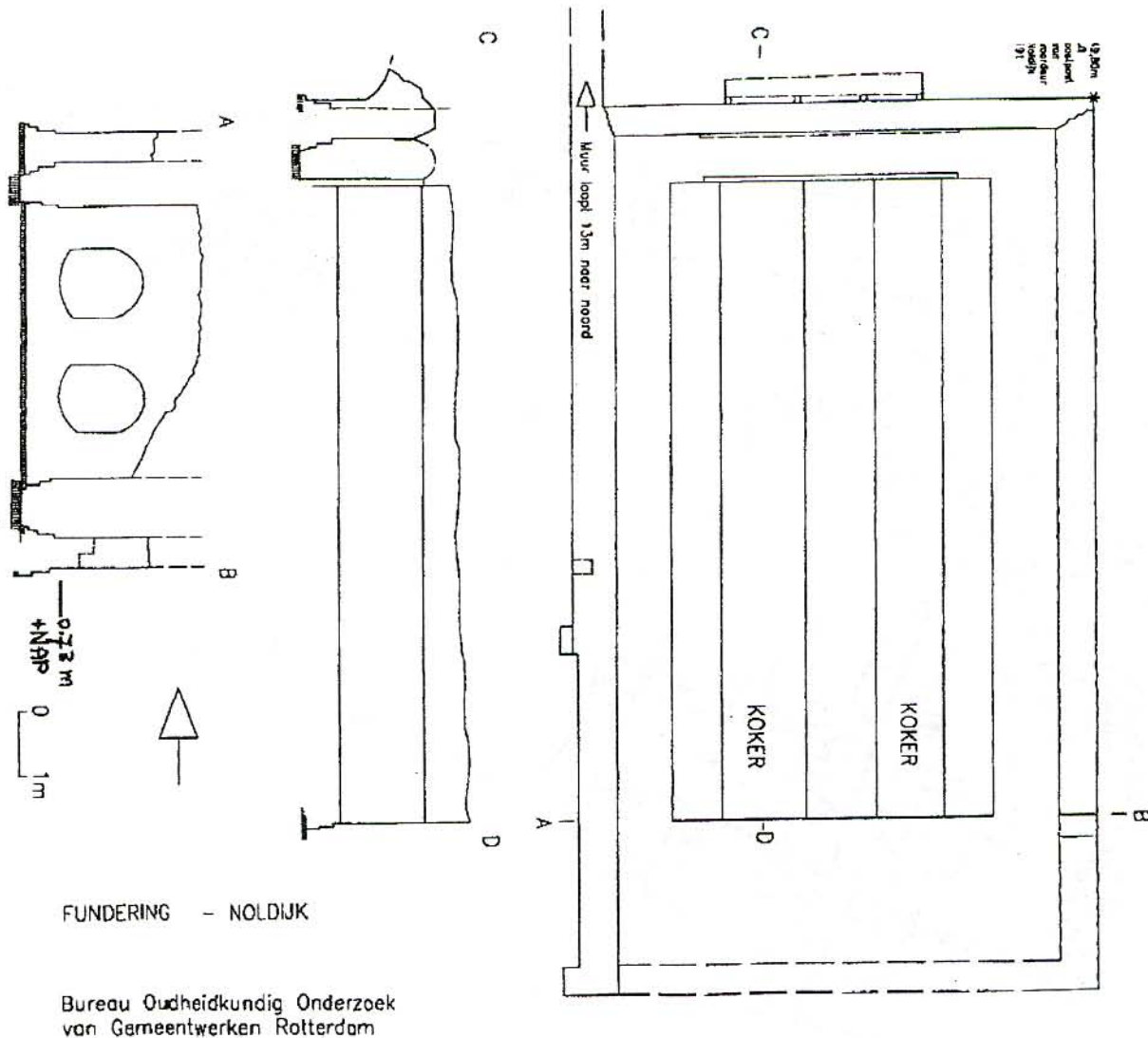
Plattegrond van de gewenste situatie waarop de situering van de twee arbeiderswoningen duidelijk is weergegeven. Hierin is later een café gevestigd dat reeds voor de tweede wereldoorlog is afgebrand.

5. Plattegrond uit 1892

Op het kadastrale perceel D nr 1799 woonde de familie Visser. In februari 1924 koopt Jan Visser, van Henriette Maria Sophie baronesse Schimmelpenninck van der Oye, de belendende percelen D nr 1800, 1801 en 1802. Op perceel D nr 1800 staat dan al geruime tijd een houten schuur op het fundament van het ketelhuis van de stoomvlasmolen. Deze schuur is kort na de tweede wereldoorlog omgewaaid en nimmer meer herbouwd.

6. Door het BOOR vervaardigde tekeningen

Het Bureau Oudheidkundig Onderzoek van Gemeentewerken Rotterdam (BOOR) heeft op vrijdag 25 april 1997 de situatie opgemeten. De afstand van de noordoosthoek van de buitenmuur van de fundering tot aan de oostelijke deurpost van Noldijk 191 bedraagt 49,80 meter. Naar aanleiding van hun onderzoek concluderen zij verder dat:

- de fundering moet worden gedateerd ná circa 1800, op grond van de aardewerkvondsten, de gebruikte baksteen, de maakwijze van het geheel en het hout onder de fundering;
- de fundering deel uitmaakt van een groter complex;
- de fundering binnen het gebouw erg zwaar is, zodat gedacht kan worden aan de fundering voor een zware machine;
- de hoogteligging en de situatie van de aangetroffen fundering duidelijk maken dat er géén sprake kan zijn van een sluisconstructie.

verenigingsnieuws ***verslagen en mededelingen***

Rectificaties Contactblad no 70

De ondertitel in het artikel over de 'Roobol'-stee op pagina 7 moet gelezen worden als Charloisse Lagedijk no. 643.

Pagina 25 regel 11 te lezen als *Ontvangen van de heer D. van Beest.*

De Redactie

Van het *BESTUUR*

Contributiebetaling 1997

Graag wil ik de leden die hun contributie voor dit jaar nog niet betaalden vragen dit zo spoedig mogelijk te doen door overschrijving van f 27,50 op Postbankrekening no. 25 30 926 ten name van de Historische Vereniging Barendrecht.

Iedere extra bijdrage is uiteraard van harte welkom.

Bij voorbaat vriendelijk dank.

Tevens hartelijk dank aan alle leden die tegelijk met hun contributiebetaling ook dit jaar weer een extra bedrag betaalden.

De Penningmeester

OPENINGSREDE

VAN DE HEER SCHUILING, VOORMALIG DIEREN- EN VEEARTS TE BARENDRECHT,

GEHOUDEN BIJ DE OPENING VAN DE TENTOONSTELLING

APOTHEEK EN INSTRUMENTARIUM VAN DE VEEARTS VROEGER

— HIJ SCHONK AAN DE HISTORISCHE VERENIGING BARENDRECHT ZIJN COLLECTIE OUDE INSTRUMENTEN EN DE OUDE APOTHEEK. HET GEHEEL STAAT TENTOONGESTELD IN ONS VERENIGINGSGEBOUW EN IS HET BEZICHTIGEN ALLESZINS WAARD —

Gaarne heb ik de uitnodiging aanvaard om deze tentoonstelling te openen. Daar zijn meerdere redenen voor. De voornaamste is dat ik de laatste veearts (in de oude betekenis van het woord) van Barendrecht was (en dan ook nog maar een halve) en gezien de voortvarende huizenbouw zal er ook wel nooit meer een komen. Wel meerdere dierenartsen.

Het is nog niet zo lang geleden dat we alleen maar over veeartsen praatten. De vakgroep heette dan ook *Maatschappij tot bevordering van de veeartsenijkunde in Nederland*. De opleiding duurde vier jaar en tot 1898 was er een internaat voor de studenten aan verbonden. De afgestudeerden waren Rijksveeartsen.

Vanaf 1912 is dit veranderd en vanaf dat jaar wordt de naam dierenarts gebruikt en het het *Maatschappij van Diergeneeskunde*, hetgeen overigens nog helemaal niet zeggen wil dat er nergens meer over de veearts zou worden gesproken. Integendeel, want voor de veehouders is de dierenarts toch in de eerste plaats de 'veedokter', dus de 'veearts'.

Om u overigens eens goed in het leven van een veearts te kunnen inleven moet u het boek van Roothaert *Dr Vlimmen* lezen, dat het eerste boek was waarin het werk van een veearts meesterlijk juist wordt beschreven. Dit is nu absoluut verleden tijd. Dr Vlimmen, zoals in het boek beschreven, bestaat niet meer en komt nooit meer terug.

Alle dierenartsen hebben in Utrecht gestudeerd. Er is maar een faculteit met dezelfde opleiding voor grote en kleine huisdieren, nu genoemd *Landbouwhuisdieren en gezelschapsdieren*.

De veearts van honderd-honderdvijftig jaar geleden had in het algemeen een karig bestaan, was altijd idealist en veelal van goeude boerenfamilie — evenals de meeste plattelandsartsen — en oefende vaak een nevenfunctie uit. Hij moest opboksen tegen hoefsmeden en veeverloskundigen die veelal in staat waren een eenvoudige afwijking snel en goedkoop te regelen. De diergeneeskunde was zuiver praktisch ingesteld en als de genezing niet snel, efficiënt en goedkoop kon geschieden werd het dier geslacht, omdat elk dier een zekere slachtwarde had.

In 1848 waren er 142 veeartsen, in 1898 279 en in 1996 4606, waarvan 1900 praktizerend. Hoewel er in 1874 een veearts — H. de Jong — zijn standplaats in Barendrecht had, was waarschijnlijk de eerste veearts in Barendrecht veearts Barendregt, die van 1895 tot 1899 in Utrecht had gestudeerd. Hij liet aan de Voordijk een huis bouwen met koetshuis — dit huis stond ongeveer in het centrum van de praktijk — aangezien de praktijk met paard en wagen werd uitgeoefend. In dit huis woont thans de familie Van Mourik, maar de busmaat-

schappij hanteert nog steeds op de Voordijk de halte 'Veearts'.

Waarom ben ik diergeneeskunde gaan studeren?

In 1923 is dierenarts Van den Hoek gekomen, een boerenzoon uit Pernis. Hij woonde op *Waaalsteijn*, waar nu de familie Roekx woont. Hij was getrouwd met Catrien Eenhoorn, afkomstig uit Hoogvliet. Een boerendochter wier broer ook dierenarts werd. Haar zusier trouwde ook met een dierenarts.

Mijn grootvader was landbouwer en in het bezit van het eerste leerboek over veeartsenijkunde, geschreven door Alexander Numan. Dit boek had hij ge-erfd van zijn grootvader — Kornelis Hoving — die ± 1850 Rijksveearts te Gasselte was. De enige veearts van geheel Drenthe. De eenvoudige ziekten werden door hem — mijn grootvader — persoonlijk behandeld.

Mijn grootvader van moederszijde was internationaal paardenhandelaar met stallen aan de Boezemsingel in Rotterdam en Wessex Gardens benoorden Londen. Hij was daar ook hofleverancier van het Engelse koningshuis, waarvan we een certificaat in ons bezit hebben.

Deze genen zullen hebben meegespeeld om mij dierenarts en veearts te laten worden, hetgeen aanvankelijk niet de bedoeling was, aangezien ik meer voorbestemd was leraar lichamelijke opvoeding te worden.

Toen ik de praktijk van collega Van den Hoek overnam, na eerst drie-en-een-half jaar samengewerkt te hebben, kwamen ook alle instrumenten van hem en Barendregt in mijn bezit en omdat wij — mijn vrouw en ik — van nature verzamelaars zijn hebben we gelukkig alles bewaard. Toen we vorig jaar gingen verhuizen en moesten gaan opruimen hebben wij, aangezien de gemeente Barendrecht een actieve historische vereniging heeft, gemeend deze verzameling te moeten schenken, opdat het geheel voor Barendrecht bewaard zou blijven, waar het volgens mij ook thuis hoort.

De instrumenten die u hier ziet zullen merendeels nooit meer gemaakt en gebruikt worden, maar hebben een historische en educatieve waarde, omdat ze laten zien op welke ingenieuze manier de gebreken en ziekten werden bestreden.

Veel van de flessen die u ziet op de opstand zijn gevuld met onder andere plantenpoeders die heden ten dage niet of nauwelijks meer gebruikt worden, ofschoon de moderne natuurgenezers weer kwistig met hun natuurlijke kruiden de mensen trachten te genezen. Dat wil zeggen dat de oude middelen nog wel helpen maar dat de moderne geneesmiddelen wat gemakkelijker toedienbaar zijn.

Mijn voorgangers deden geen verloskunde, aangezien er een goede veeverloskundige prakticeerde (vader van de gebr. Leenheer aan de Middeldijk). Aangezien hij op leeftijd was en ik mij tot dit specialisme aangetrokken voelde ben ik dit wel gaan doen. Wellicht hebben zij nog enkele oude verloskundige instrumenten op zolder liggen die in deze verzameling gemist worden.

Overigens moest ik voor de vader van de gebr. Capelle, die een smeersel voor de koeien voor zichzelf gebruikte, het smeersel steeds opnieuw aanleveren, aangezien het middel van de dokter volgens hem niet werkte. Hij had kennelijk een paardenmiddel nodig!

Hoewel uw vereniging kampt met ruimtegebrek heb ik alle lof voor de presentatie van deze collectie, gedaan in deze kleine ruimte, door uw medewerkers, in het bijzonder voor A. den Otter. Ook de honderd jaar oude kast is mooi opgeknapt.

We zullen hopen dat de gemeente, als ze nog meer in gaat zien dat het zeer belangrijk is de historie van Barendrecht voor de huidige inwoners en het nageslacht te behouden en gezien wat er allemaal nog opgeslagen is, uw wens – een passender onderkomen te krijgen – spoedig zal honoreren.

Hierbij verklaar ik de tentoonstelling voor geopend.

Werkgroep VOORWERPEN

Werkzaamheden: Beheer van en het verrichten van onderhoud aan onder meer landbouwmachines, huishoudelijke voorwerpen uit vroeger tijd en gereedschappen.

Lijst van ontvangen voorwerpen

Ontvangen van de fam. Monster

- Een paar rouwhandschoenen

Ontvangen van mw Meeuwsen

- Twee slijpstenen
- Onderbroek, 35 jaar oud
- Radio uit 1960
- Rolschaatsen uit 1939
- Weegschaal, ongeveer 50 jaar oud
- Splitsnaald
- Pokhout (gebruikt de schipper als hij aan het splitsen is)
- Fototoestel, ongeveer 30 jaar oud

Ontvangen van mw Schuiling

- Geborduurde overhanddoek

Ontvangen via de heer D. Mooyuart

- Trommel, uitgegeven door de Nederlandse Spoorwegen, gewicht 25 kg
- Kolenschep
- Schapenschaar

Ontvangen van mw Leenheer

- Diverse stukjes kant

Ontvangen van mw Van der Plas

- Met de hand genaaid werkstukje van school

Ontvangen van mw Mulder

- Grote schuimspaan

Ontvangen van de heer Van Alphen

- Onderwijzersboek

Ontvangen van mw Den Otter

- Set kleeborstels
- voorraadbus, voor koffie (met tuit)

Ontvangen van mw Van de Haterd

- Oude graaf, zonder steel

Ontvangen van mw Van Helden

- Melktest
- Schoenenleest
- Zes houten klee-hangers
- Kwatta cacao-pot
- Portemonnee
- Sigarenkoker
- Gehaakt kleedje
- Kaartje knopen
- Kopje
- Doosje kralen
- Kwikthermometer
- Schaal
- Twee doosjes van een juwelier
- Twee almanakken
- Emaillé theepot
- Geschiedenisboekje
- Kachelglans
- Klein zakmes
- Rouwketting
- Boordenknoopjes
- Blikje
- Kaartjes stopwol
- Wapenknopen
- Luizenkam
- Tondeuse
- Koekblik

Ontvangen van mw Ballast

- Houten kegelspel, in doos

Ontvangen van de fam. Kraak

- Zeis, met lange steel

Ontvangen van mw Sandee

- Vier kaarten oud-Barendrecht
- Grote foto van de Dorpsstraat

Ontvangen van de heer Hoekwater, via de heer L. de Klerk

- Grote foto van de aardbeienveiling

Ontvangen van de heer Vogel

- Metselaarskaphamer

Ontvangen van de heer Wolters

- Jerrycan

Ontvangen van J.M. v.d. Boogerd

- Oude kranten uit 1937, 1938 en 1953
- Omroepgids 1953
- Herdenkingsalbum Wilhelmina 1938
- 40-Jarig jubileum Wilhelmina

Ontvangen van J. Molenaar

- Witte soepkom met leeuwenootjes (gevonden in Bijldorp)

Overigens nog ontvangen

- Twee oude straatnaamborden uit de jaren vijftig

Iedereen heel hartelijk bedankt voor deze giften.

HISTORISCHE VERENIGING BARENDRECHT

Verenigingsgebouw *D' Onze School*, Dorpsstraat 150a, 2992 BE Barendrecht, tel. 0180 618142

Openingstijden: tijdens tentoonstellingen 's woensdags en 's zaterdags van 14.00 tot 16.30 uur

Postbankrekening 25 30 926

Contributie f 27,50 per jaar

WERKGROEPEN

Archieven Oud Barendrecht

Contactpersoon mw M.H. de Bruijn-Veenman, Alblas 11
2991 RA Barendrecht, tel. 0180 614751

Barendrecht van vroeger op ansicht en foto

- ansicht

Contactpersoon L. de Klerk, Marjoleinlaan 31
2991 HL Barendrecht, tel. 0180 615577

- foto

Contactpersoon F. van Heest, Kempenaar 75
2991 PJ Barendrecht, tel. 0180 612371

Bibliotheek en Archief

Contactpersoon mw E. van Eijdsen-van der Wel, Schokker 35
2991 DJ Barendrecht, tel. 0180 614660

Bodemonderzoek

Contactpersoon T.C. Blinde, Devel 10
2991 RB Barendrecht, tel. 0180 615096

Genealogie

Contactpersoon A.M. Overwater, Jaagpad 65
2992 VJ Barendrecht, tel. 0180 612152

Historisch Boerderijen- en Monumentenonderzoek

Contactpersoon A.G.W. Wesdorp, De Zeeg 25
2991 EH Barendrecht, tel. 0180 613872

Tentoonstellingen

Contactpersoon mw J.W.M. Verboom-van Geenen, Schaatsbaan 19
2992 CN Barendrecht, tel. 0180 615728

Voorwerpen

Contactpersoon W.M. Groenenboom, Voordijk 267
2992 AL Barendrecht, tel. 0180 612617

BESTUUR

Voorzitter M. Zoutendijk, Oranjestraat 2a
2991 CL Barendrecht, tel. 0180 614200

Secretaris mw J.W.M. Verboom-van Geenen, Schaatsbaan 19
2992 CN Barendrecht, tel. 0180 615728

Penningmeester J. Baan, IJsselstraat 5
2991 AN Barendrecht, tel. 0180 613445

Leden P. van Bergeijk, Ziedewijdsedijk 59
2991 VP Barendrecht, tel. 0180 612252
A.Z. van Helden, 3e Barendrechtseweg 471
2991 SH Barendrecht, tel. 0180 614232
D. Mooyaart, Doormanplein 4
2992 BC Barendrecht, tel. 0180 612619
A. Koedoot, Perentuin 2, 2991 TN Barendrecht
tel. 0180 614811 (*beheerder verenigingsgebouw*)

Ledenadministratie

F. van Heest, Kempenaar 75
2991 PJ Barendrecht, tel. 0180 612371

ENERGIE VOOR

Drie energieke bedrijven staan voor u paraat. Uw aangewezen partners op velerlei gebied.

Energie

- * 24 uur tankservice.
- * Autowassen op alle manieren, personenauto's én trucks.
- * Leveren van (motor)brandstoffen op de plaats waar en wanneer u dat wenst.

Auto

- * Renault, uw altijd parate partner voor bedrijf en gezin.
- * Nieuw óf top-occasion, als aantrekkelijk alternatief.

Expeditie

- * Wereldwijd, vakkundig en vertrouwd, tegen zeer gezonde kwaliteits/prijsverhouding.
- * Douanexpediteurs.

**BERKMAN
ENERGIE SERVICE**

**BERKMAN
VISSER**

**BERKMAN
FORWARDING**

Tuindersweg 34 - Barendrecht - 0180-612366*/613700*

Verwarming
IJzerwaren
Gereedschappen
Administratie tel. 01806 - 1 28 66

Postadres:
Postbus 67 - 2990 AB Barendrecht

Telefax: 01806 - 20704

Boekhandel BERT ONNINK Middenbaan 82 - Barendrecht

Alleen op vertoon van deze advertentie:

- *Barendrecht in vroeger tijden*
van f 34,50 voor f 24,50
- *Erasmus, Europeaan, humanist, christen*
slechts f 9,95
- *Levend verleden, een inleiding in de archeologie* - Teleac
van f 59,95 voor f 29,95
- *Delen uit de KLEINE MONUMENTEN RIEKS*
 - *Mauritshuis*
 - *Kastelen rondom Lochem*
 - *Zutphen*
 - *Oost-Nederland*nu f 9,90

BOUW- EN AANNEMINGSBEDRIJF

P.C. BARENDREGT HEERJANSDAM B.V.

* N I E U W B O U W *

* R E N O V A T I E *

* R E S T A U R A T I E *

= = = = =

Noldijk 193 2991 VJ Barendrecht Tel. 078-677 19 00 Fax. 078-677 17 22